

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 lipca 2012r., wniesionym do Sądu Rejonowego w Pabianicach, skierowanym przeciwko (...) S.A. w W., powódka P. R. wniosła o zasądzenie od pozwanego następujących kwot:

- 47.000 zł ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia;
- 1.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2011r. tytułem odszkodowania;
- po 250 zł miesięcznie tytułem renty, poczynszy od lipca 2011r. i na przyszłość, płatnej z góry do 10 – go dnia każdego miesiąca.

Nadto powódka domagała się ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody, które mogą ujawnić się u niej w przyszłości w związku z wypadkiem z dnia 13 lipca 2011r. oraz zasądzenia kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Swoje roszczenia powódka wywodziła z wypadku komunikacyjnego, któremu uległa w dniu 13 lipca 2011r.

/pozew – k. 2 – 5/

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przewidzianych oraz kosztów opłaty za pełnomocnictwo. Pozwany nie kwestionował zasady swej odpowiedzialności za skutki wypadku, jakiego doznała powódka, jednakże żądał oddalenia powództwa z racji zaspokojenia jej roszczeń w postępowaniu likwidacyjnym. Pozwany oświadczył, iż w ramach likwidacji szkody wypłacił na rzecz powódki następujące kwoty: 55.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 1.980 zł tytułem pomocy osób trzecich oraz 636,45 zł tytułem kosztów przejazdów do placówek medycznych.

/odpowieź na pozew – k. 115 – 121/.

W piśmie procesowym z dnia 18 czerwca 2014r. powódka rozszerzyła powództwo w zakresie zadośćuczynienia o dalszą kwotę 48.000 zł wnosząc o zasądzenie z tego tytułu kwoty 95.000 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 47.000 zł od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty i od kwoty 48.000 zł od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu niniejszego pisma do dnia zapłaty.

/pismo procesowe wraz z rozszerzeniem powództwa z dnia 18.06.2014r. – k. 218/.

Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2014r. Sąd Rejonowy w Pabianicach stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę tutejszemu Sądowi, jako właściwemu.

/postanowienie – k. 222/.

W piśmie procesowym z dnia 21 stycznia 2015r. powódka rozszerzyła powództwo w zakresie zadośćuczynienia o dalszą kwotę 70.000 zł i wniosła o zasądzenie z tego tytułu od pozwanego łącznej kwoty 165.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od kwoty 47.000 zł od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty, od kwoty 48.000 zł od dnia 25 czerwca 2014r. i od kwoty 70.000 zł od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu niniejszego pisma do dnia zapłaty.

Nadto powódka rozszerzyła i zmodyfikowała powództwo w zakresie renty na zwiększone potrzeby w ten sposób, że w miejsce renty za okres od lipca 2011r. do końca lutego 2012r. w kwocie po 250 zł miesięcznie domaga się

skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby w łącznej kwocie 10.852 zł. W pozostałym zakresie i okresie /od marca 2012r./ powódka podtrzymała swoje żądanie w zakresie renty.

/pismo procesowe wraz z rozszerzeniem i modyfikacją powództwa z dnia 21.01.2015r. – k. 302 - 303/.

Kolejna modyfikacja powództwa miała miejsce w piśmie procesowym z dnia 16 czerwca 2015r. poprzez rozszerzenie powództwa w zakresie renty na zwiększone potrzeby z kwoty po 250 zł miesięcznie do kwot po 500 zł miesięcznie od marca 2012 roku.

/pismo procesowe wraz z rozszerzeniem powództwa w zakresie renty na zwiększone potrzeby – k. 356/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 lipca 2011r. w miejscowości G. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego obrażeń ciała doznała powódka P. R.. Kierująca pojazdem marki A. o numerze rej. (...) I. R. straciła panowanie nad pojazdem, zjechała na przeciwny pas ruchu i uderzyła czołowo w samochód marki C. o numerze rej. (...). Powódka była pasażerką pojazdu A.. Siedziała na tylnym siedzeniu, była przypięta pasami bezpieczeństwa.

/okoliczności bezsporne, zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki I. R. – protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:19:52/

Pojazd sprawcy zdarzenia ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

/okoliczność bezsporna/

Bezpośrednio z miejsca zdarzenia powódka została przewieziona wezwaną karetką pogotowia ratunkowego do Szpitala Instytutu Centrum (...) w Ł., gdzie była hospitalizowana w Oddziale Intensywnej Terapii z powodu stanu bezpośredniego zagrożenia życia. Operowana doraźnie z powodu urazu trzustki.

W zakresie uszkodzeń narządów ruchu u powódki rozpoznano złamanie lewego obojczyka. Dodatkowo rozpoznano stłuczenie głowy. Po wyprowadzeniu chorej z ciężkiego stanu ogólnego przeniesiono ją w dniu 20 lipca 2011r. do Kliniki (...). Lewą kończynę górną unieruchomiono w elastycznej opasce. W dniu 19 sierpnia 2011r. powódkę wypisano do domu z zaleceniem m.in. kontroli ambulatoryjnej w (...). Przez cały czas pobytu w szpitalu powódce towarzyszyła matka, która wzięła wtedy zwolnienie lekarskie.

/karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 47 – 47 odw, zeznania przedstawicielki k-360 -00:23:59./.

W dniu 14 września 2011 r. wykonano u powódki zdjęcie rtg kręgosłupa stwierdzając boczne skrzywienie w odcinku szyjnym - piersiowym i lewostronne skrzywienie w odcinku lędźwiowym z rotacją kręgów.

/wynik badania – k. 44/.

W styczniu 2012r. powódka poddawana była zabiegom rehabilitacyjnym z powodu bólów kręgosłupa szyjnego. W dniu 7 stycznia 2013r. powódka badana była w Poradni Ortopedii Dziecięcej; stwierdzono pourazowy przykurcz mięśni obręczy barkowej i skierowano chorą na rehabilitację.

/historia choroby poradni rehabilitacyjnej – k. 41 – 42/.

W zakresie narządów ruchu w wyniku przedmiotowego wypadku powódka doznała złamania trzonu lewego obojczyka i urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego. Trwały uszczerbek na zdrowiu związany z uszkodzeniem kręgosłupa szyjnego wynosi 3% pkt 89a i 5% pkt 100 w odniesieniu do przebytego złamania obojczyka lewego.

Cierpienia fizyczne powódki związane z przedmiotowym wypadkiem z punktu widzenia ortopedy były dość znaczne w okresie pierwszych czterech tygodni od wypadku. Po tym czasie stopniowo zmniejszały się do poziomu aktualnie odczuwanych dolegliwości.

Z powodu obrażeń narządów ruchu powódka wymagała pomocy innych osób w czynnościach życia codziennego w wymiarze ok. 3 godzin dziennie w okresie pierwszych 2 miesięcy od urazu. Po tym czasie pomocy już nie wymagała.

Z punktu widzenia ortopedy uzasadnione było korzystanie przez powódkę z zabiegów rehabilitacyjnych. Mogły być świadczone w uspołecznionej poradni rehabilitacyjnej a więc bezpłatnie.

Rokowanie na przyszłość z oceny ortopedycznej jest dobre. Złamanie obojczyka wygoiło się bez ujemnego wpływu na funkcję lewej kończyny górnej. Pozostał niewielki defekt kosmetyczny w postaci schodkowatego zniekształcenia obojczyka. Uraz kręgosłupa szyjnego dotyczył wyłącznie struktur miękkich i uległ wygojeniu bez istotnych zaburzeń czynnościowych.

Urazy ortopedyczne nie są podstawą do zaliczenia obecnie powódki do osób niepełnosprawnych.

/pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii J. F. – k. 151/.

Z punktu widzenia neurologa w wyniku wypadku z dnia 13 lipca 2011 roku powódka doznała obrażeń uogólnionych, w tym głowy, z utratą przytomności oraz urazu jamy brzusznej, skutkującego zmiążdżeniem części trzustki. Doznała również złamania obojczyka lewego i urazu kręgosłupa szyjnego. Zgłaszane po wypadku podwójne widzenie ustąpiło samoistnie w krótkim okresie.

U powódki z powodu długotrwałego zespołu bólowego korzeniowego szyjnego należy orzec 8% długotrwały uszczerbek na zdrowiu z punktu 94a tabeli uszczerbku.

Ze względu na nasilone objawy cerebrastenii pourazowej należy u powódki orzec 8% długotrwały uszczerbek na zdrowiu z punktu 10a tabeli uszczerbku.

Zakres cierpień fizycznych dotyczył dolegliwości bólowych głowy, kręgosłupa szyjnego oraz obojczyka lewego i był średniego stopnia.

/pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii M. N. – k. 184 – 185/.

Z punktu widzenia chirurga powódka w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 13 lipca 2011 roku doznała urazu wielonarządowego. Analizując następstwa urazu w aspekcie chirurgicznym należy wymienić uraz dotyczący jamy brzusznej, klatki piersiowej oraz głowy. W wyniku tępego urazu jamy brzusznej doszło u powódki do zmiążdżenia trzonu trzustki z następowym krwawieniem do jamy otrzewnej - powódka z tego powodu była operowana w trybie pilnym. Uraz klatki piersiowej o charakterze stłuczenia doprowadził do obecności płynu w obu jamach opłucnowych. Powódka miała nakłutą lewą jamę opłucnową i ewakuowano z niej 280 ml płynu. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji medycznej brak przesłanek do rozpoznania u powódki wstrząśnienia mózgu. Powódka była konsultowana neurologicznie i miała wykonane badanie tomografii komputerowej - nie stwierdzono następstw morfotycznych z zakresu centralnego układu nerwowego.

Rozpatrując obrażenia u powódki w aspekcie trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z punktu widzenia chirurga na uwagę zasługuje jedynie uraz i jego następstwa dotyczące jamy brzusznej. Uraz klatki piersiowej i głowy należy potraktować jako składowe całości obrazu klinicznego powódki po zdarzeniu przedmiotowym z dnia 13 lipca 2011 roku, jednak nie niósł on za sobą poważnych następstw dla zdrowia powódki i nie tworzył zagrożenia dla życia. W ocenie biegłego chirurga trwały uszczerbek na zdrowiu związany ze stłuczeniem głowy bez utraty przytomności wynosi 8 % wg punktu 10a i uszczerbek ten pokrywa się z uszczerbkiem orzeczoną przez neurologa. Przeżyty uraz klatki piersiowej nie wiąże się z trwałym lub długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu, pozostaje bez przyporządkowania

procentowego. Uraz jamy brzusznej skutkowałam zniszczeniem struktury zrazikowej trzustki w zakresie jej trzonu. Towarzyszące krwawienie do jamy otrzewnej stworzyło bezpośrednie zagrożenie dla życia powódki.

W dniu 8 lipca 2011 roku wykonano u powódki w trybie pilnym zabieg operacyjny, który został niewłaściwie określony jako zabieg Whipple'a. Faktycznie przeprowadzony zabieg operacyjny polegał na wycięciu zniszczonego fragmentu trzustki - trzonu i zespoleniu wydzielonej pętli jelita cienkiego Roux-Y z pozostałą częścią trzustki, co miało zapewnić właściwy odpływ soku trzustkowego produkowanego przez pozostawiony niezmienny mięsz trzustki. Tymczasem zabieg Whipple'a polega na wycięciu także kolejnego ważnego fragmentu trzustki - głowy oraz początkowej części jelita cienkiego - dwunastnicy. Protokół operacyjny nie dokumentuje faktu wycięcia głowy trzustki i dwunastnicy. Ewentualne wycięcie dwunastnicy i głowy trzustki wiązałyby się ze znacznie większym zakresem operacji u powódki i możliwością wystąpienia kolejnych nawet odległych następstw odniesionego urazu i w następstwie przeprowadzonej operacji.

Tępy uraz trzustki i następową częściową jej resekcja stanowią znaczny trwały uszczerbek na zdrowiu, w ocenie biegłego chirurga na poziomie 30%. Warto w tym miejscu nadmienić, że jedno z powikłań pooperacyjnych po dużym zabiegu operacyjnym u powódki miało już miejsce - powtarzające się bóle brzucha i objawy niedrożności zrostowej stały się przyczyną drugiej operacji - otwarcia jamy otrzewnej i uwolnienia zrostów jelitowych. Kolejne powikłania związane z przebytych urazem, które mogą wystąpić u powódki nawet w odległym czasie mogą dotyczyć zaburzeń funkcjonowania enzymatycznego i hormonalnego trzustki oraz powstawania torbieli trzustki.

Należy wspomnieć także o odnotowywanej zwiększonej potencjalnej możliwości wystąpienia raka trzustki u pacjentów u których wykonano zabiegi drenażowe, jak u powódki, w ciągu 20 lat.

/pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej i proktologii P. M. wraz z pisemną opinią uzupełniającą i ustną opinią uzupełniającą – k. 278 – 279, k. 319, protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:13:17/.

Zakres cierpień fizycznych powódki związanych z przedmiotowym zdarzeniem należy określić jako szeroki. Rozpatrując cierpienia fizyczne powódki, analizie poddawany jest czynnik subiektywny. Podstawową składową doznanych cierpień fizycznych jest ból i jego nasilenie. Każdy pacjent posiada inny próg bólu, a więc moment w którym ból określi jako znaczący, wymagający przyjęcia leków przeciwbólowych słabo czy silnie działających, będzie inny. Istnieje kilka skal bólu, które pozwalają lekarzowi dobrać właściwe leczenie zapewniające komfort pacjentowi i określić stopień nasilenia bólu. Mając na uwadze zakres i rozmiar doznanych przez powódkę urazów i ich następstw, należy wnioskować, że cierpienia fizyczne były znaczną składową choroby w trakcie hospitalizacji, jak i wczesnego okresu po zakończonej hospitalizacji. Odniesione obrażenia pourazowe, jak i blizny pooperacyjne musiały wiązać się z dużymi dolegliwościami bólowymi głównie z zakresu jamy brzusznej oraz powłok jamy brzusznej. Należy domniemać, że bóle te mogły długo jeszcze utrzymywać się u powódki po zakończeniu hospitalizacji, pomimo stosowania leków przeciwbólowych /nawet do dwóch miesięcy/. Próba określenia cierpień psychicznych powinna być przedmiotem wnikliwej analizy biegłego lekarza psychiatry. Każdy pacjent posiada inną konstrukcję psychiczną, w odmienny sposób jest motywowany do walki z chorobą, inaczej dostrzega jej składowe. Pamiętając, że powódka to osoba jak wynika ze zgromadzonej dokumentacji medycznej z upośledzeniem umysłowym lekkiego stopnia, funkcjonująca w codziennym życiu dzięki wydatnej pomocy najbliższej rodziny, czynnik psychiczny musiał odegrać znaczącą rolę w przebiegu leczenia.

/pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej i proktologii P. M. – k. 279 - 280/.

Stan zdrowia powódki w trakcie samej hospitalizacji wymagał stałej 24 godzinnej opieki personelu medycznego, jak i maksymalnej opieki rodziny. Okres po zakończonej hospitalizacji to czas kiedy opieka osób trzecich w ocenie biegłego chirurga musiała wynosić kilka tj. 3-6 godzin dziennie nawet przez czas dwóch miesięcy. Dalej opieka osób trzecich mogła być ograniczona do około 2-3 godzin dziennie przez kolejne 3-4 miesiące.

W ocenie biegłego chirurga powódka w chwili obecnej może wymagać opieki większej ze strony rodziców w stosunku do jej rówieśniczek tylko ze względu na orzeczone lekkie upośledzenie umysłowe, nie zaś z powodów związanych z następstwami urazu z przedmiotowego zdarzenia.

/pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej i proktologii P. M. – k. 280/.

Miesięczny koszt leczenia i rehabilitacji powódki po zakończeniu leczenia szpitalnego mógł oscylować w granicach 150-200 zł. W sumie tej zawarto koszty związane z zakupem leków, dojazdami do kontroli w ramach leczenia ambulatoryjnego. W sumie tej nie uwzględniono kosztów rehabilitacji. Należy jednak zauważyć, że rehabilitację można było poprowadzić w ramach refundacji NFZ.

Z punktu widzenia chirurga aktualny koszt leczenia powódki może wynosić około 50 PLN i jest związany z potrzebą przewlekłego przyjmowania leków w związku z częściową resekcją trzustki.

/pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej i proktologii P. M. – k. 280/.

Rokowania co do stanu zdrowia powódki w aspekcie chirurgicznym są niepewne. Wykonana resekcja trzustki i kolejny zabieg operacyjny uwolnienia zrostów jelitowych jamy otrzewnej mogą skutkować kolejnymi zrostami wewnątrztrzewnowymi i potrzebą dokonania kolejnych operacji. Kolejne powikłania związane z przebyłym urazem, które mogą wystąpić u powódki nawet w odległym czasie mogą dotyczyć zaburzeń funkcjonowania enzymatycznego i hormonalnego trzustki oraz powstawania torbieli trzustki.

/pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej i proktologii P. M. – k. 281/.

Nadto, następstwem przedmiotowego wypadku jest u powódki pooperacyjna blizna brzucha. Stały uszczerbek na zdrowiu będący wynikiem istniejących zniekształceń bliznowatych brzucha wynosi 5 % wg punktu 65. Ocena co do wysokości dokonana została także przez analogię do punktu 19A (1-10%) załącznika, jako jedyne zapisu rozporządzenia mówiącego literalnie o oszpeceniu twarzy spowodowanym bliznami. Ponieważ brzuch nie jest tak eksponowaną częścią ciała jak twarz, dlatego orzeczony uszczerbek jest odpowiednio niższy niż to wynika z punktu 19A, mimo znacznych rozmiarów blizny. Orzeczony uszczerbek wynika tylko z oszpecenia spowodowanego bliznami.

Oszpecenie spowodowane blizną brzucha stanowi dla powódki poważny problem natury estetycznej i jest przyczyną znacznych ograniczeń w sytuacjach wymagających założenia kostiumu kąpielowego (np. plaża, basen).

Powódka nie stosowała żadnych preparatów celem poprawy wyglądu blizn pooperacyjnych. W związku z tym, z punktu widzenia chirurgii plastycznej, nie poniosła żadnych kosztów leczenia. Natłuszczanie blizny było niezbędne w okresie roku po operacji, obecnie nie jest konieczne. Szerokie blizny wymagają natłuszczania przez całe życie, liniowe blizny tego nie wymagają. Natłuszczanie blizny poprawia jej elastyczność. U powódki elastyczność blizny nie zmieni się, blizna wraz ze wzrostem powódki będzie się zwiększać.

Blizna brzucha stanowi trwale, znaczne oszpecenie powódki. Nie jest możliwe usunięcie istniejących blizn ani w drodze operacji plastycznej ani poprzez leczenie zachowawcze. Blizna różni się od skóry zdrowej elastycznością, nie posiada włosów, gruczołów ani receptorów.

/pisemna opinia biegłego ad hoc z zakresu chirurgii plastycznej T. Z. wraz z ustną opinią uzupełniającą – k. 295 – 296, protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:05:19, 00:07:52/.

Przedmiotowy wypadek wywołał także określone reperkusje w sferze zdrowia psychicznego powódki.

Z punktu widzenia psychologa u powódki stwierdza się inteligencję w granicach przeciętnej. W ocenie psychologa zakres cierpień psychicznych po wypadku u badanej był duży, ale problemy te zmniejszają się wraz z upływem czasu, choć występują nadal.

Wyniki badań testami projekcyjnymi wskazują na problemy emocjonalne i zaburzenia lękowe reaktywne, które są skutkiem przebytego wypadku. Lęki te wynikają z utraty poczucia bezpieczeństwa i dotyczą własnego stanu zdrowia powódki, lęku przed przyszłością, poczucia straty, wynikającego z niemożności uprawiania sportu oraz poczucia straty, w wyniku śmierci psa w przeżytym wypadku. Zaznaczają się również kłopoty w ocenie własnych możliwości oraz w zakresie samooceny, co powoduje pogorszenie funkcjonowania szkolnego, szczególnie w zakresie w relacji z rówieśnikami.

Z powodu utraty poczucia bezpieczeństwa i tendencji lękowych, związanych z obawą o własne zdrowie, powódka nadal potrzebuje obecności osób bliskich, choć już nie w takim zakresie, jak bezpośrednio po wypadku. Istnieje duże prawdopodobieństwo, iż terapia psychologiczna pomoże dziewczynce poradzić sobie z tym problemem.

Rokowania na przyszłość pod względem psychologicznym zależą od rokowania pod względem somatycznym. Należy jednak pamiętać, iż badana w chwili obecnej musi przyjmować leki, wyrównujące poziom hormonów trzustki i prawdopodobnie będzie musiała przyjmować leki przez wiele lat, jeśli nie do końca życia.

Istnieje duże prawdopodobieństwo, iż terapia psychologiczna pomoże dziewczynce funkcjonować prawidłowo, bez odchyleń od normy.

Podstawą orzeczenia o zaliczeniu powódki do osób niepełnosprawnych był stan zdrowia dziewczynki po przeżytym wypadku, uniemożliwiający jej uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych, prowadzonych na terenie szkoły. W orzeczeniu stwierdzono u powódki upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, które nie znajduje potwierdzenia w badaniach psychologicznych /wynik testu Matrycy Ravena wskazuje na inteligencję w granicach przeciętnej/. W tej sytuacji wydaje się, iż orzeczenie o niepełnosprawności nie ma bezpośredniego wpływu na obecnie odczuwane przez powódkę dolegliwości.

Wskazane jest objęcie dziewczynki opieką psychologiczną. Cena prywatnej wizyty psychologicznej wynosi ok. 100 zł. Koszt miesięcznej, prywatnej terapii psychologicznej wynosi ok. 400 zł /jedno spotkanie w tygodniu/. Terapia psychologiczna jest dostępna w ramach NFZ. Czas oczekiwania na wizytę w (...) w Instytucie Centrum (...), wynosi ok. 2 m-cy. Istnieje możliwość umówienia wcześniej kilku wizyt. Biorąc pod uwagę urazy doznane przez powódkę, czas oczekiwania na pierwszą wizytę oraz możliwość zarezerwowania kilku wizyt, powódka może bez przeszkód skorzystać z terapii psychologicznej w ramach usług świadczonych przez NFZ. Możliwość zarezerwowania kilku wizyt jednocześnie istnieje m.in. w (...) w (...) w Ł.. Wizyty powinny odbywać się przynajmniej raz w tygodniu. Czasu trwania terapii nie można określić teoretycznie.

/pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii klinicznej T. D. wraz opiniami uzupełniającymi – k. 203 – 204, k. 266, k. 326, k. 337/.

Stawka pełnej odpłatności za usługi opiekuńcze w dni powszednie na terenie miasta Ł. wynosiła: od lipca 2009r. do 30 czerwca 2013r. - 9,50 zł/h, zaś od lipca 2013r. do chwili obecnej – 11 zł/h. W soboty, niedziele i święta stawka wynosi 200% stawki obowiązującej w dni powszednie.

/pismo (...) k. 306/

W momencie zdarzenia powódka miała 13 lat i była zdrowym dzieckiem. Po operacji była w śpiączce. Do dnia opuszczenia szpitala przebywała w sali izolacyjnej. Po wybudzeniu się w OIOM miała koszmary, bała się, że jej rodzina zginęła w wypadku. Była konsultowana z psychologiem. Cały czas towarzyszyła jej matka, która w tym czasie korzystała ze zwolnienia lekarskiego. Ojciec przyjeżdżał codziennie do szpitala.

/zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki I. R. – protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:23:59, 00:24:56/

Przez okres ok. jednego roku, w ostatniej klasie szkoły podstawowej, powódka miała indywidualny tok nauczania, psycholog namawiał ją do powrotu do szkoły. Po wypadku powódkę przestały odwiedzać koleżanki, w zasadzie odwiedza ją tylko jedna koleżanka, pozostałe unikają jej. Z uwagi na wizyty lekarskie dziewczynka ma obecnie w gimnazjum dużo nieobecności. Mimo tego z nauką nie ma większych problemów, choć średnia jej ocen spadła. Po ukończeniu gimnazjum wybiera się do liceum w P.. Powódka jest zwolniona z lekcji wychowania fizycznego, nie uczestniczy w zawodach sportowych, nie może jeździć na rowerze, nie bierze udziału w wycieczkach szkolnych. Doznaje częstych krwotoków i napadów bólu brzucha, Wtedy jest wzywane do szkoły pogotowie, lub rodzice zawożą dziecko do (...). Przed wypadkiem powódka brała udział w zawodach sportowych, grała w siatkówkę, lubiła jeździć na rowerze.

/zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki I. R. – protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:25:55, 00:27:57, 00:34:22, 00:45:39, 00:48:33, zeznania przedstawiciela ustawowego małoletniej powódki T. R. – protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:50:12/

Stosowanie diety lekkostrawnej podraża koszty wyżywienia powódki o ok. 20 zł dziennie. Matka gotuje dla niej osobne obiady.

/zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki I. R. – protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:27:57, 00:43:03/

Zażywane przez powódkę leki rozrzedzają jej krew i powodują częste krwotoki z nosa. Z tego powodu często wzywana jest do powódki karetka. Miesięczny koszt zakupu leków dla dziewczynki zamyka się w kwocie ok. 200 – 250 zł. Z uwagi na chorobę trzustki, powódka nie może zażywać pewnych leków.

Powódka nadal pozostaje pod stałą opieką chirurga, gastroenterologa, psychologa, laryngologa i ginekologa. Specjaliści, pod których opieką pozostaje powódka, przyjmują w (...) w Ł., jedynie ginekolog znajduje się w P. i laryngolog w Ł.. Wizyty lekarskie odbywają się z częstotliwością raz na miesiąc, u laryngologa – raz w tygodniu. Odległość z miejsca zamieszkania powódki do Ł. jak i do (...) w Ł. wynosi ok. 20 km.

/zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki I. R. – protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:30:13, 00:32:47/

Powódka zażywa Kreon 3x dziennie, Polprazol, Enterol, na zmianę z probiotykami.

/karta informacyjna leczenia k- 174/

Powódka ma wahania nastroju, obawia się o to, jak będzie wyglądało jej życie w przyszłości, w nocy budzi się, miewa koszmary. Po opuszczeniu szpitala pozostaje pod opieką psychologa, wizyty odbywają się raz w miesiącu i przynoszą poprawę. Są to wizyty w ramach NFZ.

/zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki I. R. – protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania – 00:34:22/.

W związku z następstwami przedmiotowego wypadku powódka udokumentowała wydatki na benzynę i leki w łącznej wysokości 1.752,15 zł.

/faktury i rachunki – k. 11, 15 – 26/.

Matka powódki pracuje w firmie produkcyjnej za wynagrodzeniem ok. 1.600 – 1.700 zł netto, ojciec zatrudniony jest jako kierowca za wynagrodzeniem 1.300 zł. Powódka ma 21 – letniego brata, który także pracuje. Na leczenie powódki jej rodzice zaciągali kredyt, łącznie ich zadłużenie z tego tytułu wynosi ok. 15.000 – 16.000 zł. Kwoty otrzymane od ubezpieczyciela wydatkowali na leczenie córki.

/zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki I. R. – protokół rozprawy z dnia 17.06.2015r. – k. 362, czas nagrania –00:36:22/.

Powódka zgłosiła szkodę w (...) SA w dniu 30 lipca 2011r. W ramach likwidacji szkody pozwany wypłacił na rzecz powódki następujące kwoty: 55.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 1.980 zł tytułem pomocy osób trzecich oraz 636,45 zł tytułem kosztów przejazdów do placówek medycznych.

/niesporne, potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia szkody – k. 56, pismo pozwanego z dnia 14.11.2011r. – k. 54/.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na powołanych dowodach z dokumentów, z przesłuchania przedstawicieli ustawowych małoletniej powódki, a także z opinii biegłych sądowych, które w pełni wyjaśniły konieczne do rozstrzygnięcia kwestie.

Nie ulega wątpliwości, że dowód z opinii biegłych podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c.- na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomowi wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (por. postanowienie SN z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 4/2001, poz. 64). Złożone w rozpoznawanej sprawie opinie biegłych sądowych - lekarzy specjalistów w swoich dziedzinach, odznaczają się pełną przydatnością dowodową w świetle powołanych kryteriów, zaś wszystkie, zgłaszane przez strony wątpliwości i zastrzeżenia do wniosków opinii, zostały wyczerpująco wyjaśnione w opiniach uzupełniających. Tym samym powołane opinie złożone w sprawie należało uznać za w pełni miarodajne dla poczynienia ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie, jakkolwiek nie w całości.

Źródłem odpowiedzialności strony pozwanej jest umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wyrządzone ich ruchem. Umowa taka podlega przepisom art. 805 - 828 Kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych /tekst jedn. Dz. U. z 2013r. nr 950/.

Podstawę przypisania pozwanemu odpowiedzialności stanowi w szczególności art. 822 k.c. W § 1 przepis ten stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie z § 2 umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. W myśl zaś § 4 uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Stosownie do art. 35 ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Strona pozwana w niniejszej sprawie nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności za skutki wypadku, jakiemu uległa powódka w dniu 13 lipca 2011r.

Przechodząc do analizy poszczególnych żądań pozwu, jeśli chodzi o żądanie zadośćuczynienia należy wskazać, iż zgodnie z treścią przepisu art. 445 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Podstawą żądania zadośćuczynienia mogą być cierpienia fizyczne i psychiczne występujące oddzielnie bądź łącznie.

W przepisach obowiązującego prawa ustawodawca nigdzie nie sprecyzował sposobu ustalenia wysokości zadośćuczynienia, odwołując się do sędziowskiego uznania, opartego na całokształcie okoliczności sprawy. Przeprowadzona w ten sposób analiza konkretnego przypadku ma doprowadzić do wyliczenia „odpowiedniej sumy”, to jest takiej kwoty, która odpowiada krzywdzie, ale nie jest wygórowana na tle stosunków majątkowych społeczeństwa.

Przez krzywdę należy rozumieć cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych doznaniach przeżywanych w związku z cierpieniami fizycznymi i następstwami, zwłaszcza trwałymi lub nieodwracalnymi, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Przy czym w pojęciu krzywdy mieszczą się nie tylko cierpienia fizyczne i psychiczne już doznane, ale również te, które mogą powstać w przyszłości (na tym polega całościowy charakter zadośćuczynienia). W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że ocena rozmiarów krzywdy wymaga uwzględnienia nasilenia cierpień, długotrwałości choroby, rozmiaru kalectwa, trwałości następstw zdarzenia oraz konsekwencji uszczerbku na zdrowiu w dziedzinie życia osobistego i społecznego (patrz, np. wyrok SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 681/98, opubl. OSNAP 16/00, poz. 626).

Badając odpowiedniość zadośćuczynienia pod kątem stosunków majątkowych społeczeństwa należy wziąć pod uwagę, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny. Wobec tego jego wysokość nie może stanowić zapłaty sumy symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie zadośćuczynienie powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, nawiązując do warunków i przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa. Wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności sprawy, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości, czy nieodwracalnego charakteru. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych powinny być uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, jednakże w relacji do indywidualnych okoliczności danego przypadku. Od osoby odpowiedzialnej za szkodę poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną, o tyle w danych okolicznościach odpowiednią, by mógł za jej pomocą zatrzeć lub złagodzić poczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną. Nie ma natomiast podstaw do uwzględnienia żądania w takiej wysokości, by przyznana kwota stanowiła ponadto, ze względu na swoją wysokość, represję majątkową (por. uchwała SN z dnia 8 grudnia 1973 roku, OSNCP 10/74 poz. 145).

Określając wysokość zadośćuczynienia w rozpoznawanej sprawie, Sąd wziął pod uwagę zakres cierpień fizycznych i psychicznych powódki odczuwanych w związku z obrażeniami narządów ruchu, a także, będące ich konsekwencją, ograniczenia w zakresie życia codziennego. Sąd wziął też pod uwagę fakt, iż w wyniku wypadku powódka doznała uszczerbku na zdrowiu, który łącznie, przy uwzględnieniu następstw ortopedycznych, neurologicznych oraz chirurgicznych wynosi **59 %**.

Nadto, jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń, w związku z doznanymi obrażeniami, powódka odczuwała dolegliwości bólowe i dyskomfort psychiczny. Cierpienia fizyczne i psychiczne powódki związane były nie tylko ze skutkami urazu, rehabilitacją, ale także doznawanym bólem i koniecznością kilkukrotnych hospitalizacji. Dolegliwości bólowe utrzymują się u powódki do chwili obecnej. Dziewczynka w chwili obecnej zmuszona jest przyjmować leki wyrównujące poziom hormonów trzustki i prawdopodobnie będzie musiała przyjmować leki przez wiele lat, jeśli nie do końca życia. Pierwsze powikłania pooperacyjne po częściowej resekcji trzustki w postaci powtarzających się bólów brzucha i objawów niedrożności zrostowej stały się przyczyną kolejnej operacji – otwarcia jamy otrzewnej i uwolnienia zrostów jelitowych. Dodatkowo, jak wynika z opinii biegłego chirurga, kolejne powikłania związane z przebyłym urazem, które mogą wystąpić u powódki, nawet w odległym czasie, mogą dotyczyć zaburzeń funkcjonowania enzymatycznego i hormonalnego trzustki oraz powstawania torbieli trzustki. Przedmiotowy wypadek wywołał także znaczący wpływ na stan zdrowia psychicznego powódki, u której obecnie występują problemy emocjonalne i zaburzenia lękowe reaktywne. Lęki te wynikają z utraty poczucia bezpieczeństwa i dotyczą własnego stanu zdrowia

powódki, lęku przed przyszłością, poczucia straty, wynikającego z niemożności uprawiania sportu oraz poczucia straty, w wyniku śmierci psa w przebyłym wypadku. Zaznaczają się również kłopoty w ocenie własnych możliwości oraz w zakresie samooceny, co powoduje pogorszenie funkcjonowania szkolnego, szczególnie w zakresie w relacji z rówieśnikami. Przed wypadkiem powódka była osobą w pełni sprawną, zdrową, aktywną życiowo – brała udział w zawodach sportowych, grała w siatkówkę, lubiła jeździć na rowerze. Po wypadku powódka stała się zupełnie inną osobą, zarówno pod względem sprawności fizycznej, jak i kontaktów z rówieśnikami.

Biorąc to wszystko pod uwagę, Sąd stanął na stanowisku, że adekwatne z punktu widzenia rozmiaru doznanej przez powódkę krzywdy będzie zadośćuczynienie w kwocie 180.000 zł. Biorąc pod uwagę okoliczność, że w toku postępowania likwidacyjnego wypłacono powódce z tytułu zadośćuczynienia, kwotę 55.000 zł, do zasądzenia pozostała należność w wysokości 125.000 zł.

Roszczenie dalej idące jako nazbyt wygórowane Sąd oddalił.

W myśl art. 359 par.1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu. W niniejszej sprawie źródłem roszczenia o odsetki jest przepis art. 481 par.1 k.c., zgodnie z którym dłużnik, który nie spełnia świadczenia w odpowiednim terminie dopuszcza się opóźnienia i wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego.

Stosownie do treści art. 455 k.c. roszczenie wierzyciela wobec dłużnika staje się wymagalne wraz z nadejściem terminu do spełnienia świadczenia. Jeżeli termin ten nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Należy podkreślić, że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym staje się wymagalne dopiero po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 1973r. ICR 55/73, niepublikowane). Z charakteru świadczenia, którego wysokość ze swej istoty jest trudno wymierna i zależna od szeregu okoliczności związanych z następstwami zdarzenia szkodowego, wynika, że obowiązek jego niezwłocznego spełnienia powstaje po wezwaniu dłużnika i że od tego momentu należą się odsetki za opóźnienie.

Dłużnik ma obowiązek spełnić świadczenie pieniężne w chwili, gdy wskazana została jego wysokość i dopiero od tej chwili można mówić o „świadczeniu pieniężnym” w rozumieniu art. 481 k.c. Dla prawidłowego określenia daty początkowej płatności odsetek konieczne jest ustalenie, przy zastosowaniu zasad art. 481 § 1 k.c., jaka część ze zgłoszonych roszczeń była zasadna co do wysokości w dacie ich wymagalności. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 września 1995 r., I ACr. 393/95, OSA 1995/9/66)

Należy w tym miejscu wskazać, że ubezpieczyciel winien zlikwidować szkodę w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia szkody. Jednak w przypadku, gdyby wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia w tym terminie było niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w terminie 14 dni od dnia wyjaśnienia tych okoliczności (art. 817 k.c.).

W rozpoznawanej sprawie zgłoszenie szkody, obejmujące m.in. żądanie zasądzenia zadośćuczynienia miało miejsce w dniu 30 lipca 2011r. Przyjmując zatem, że od tej daty należy liczyć 30 dni na spełnienie świadczenia przez ubezpieczyciela, pozwany pozostaje w opóźnieniu od dnia 31 sierpnia 2011r. i od tej daty należało zasądzić na rzecz powódki odsetki od żądanej w pozwie tytułem zadośćuczynienia kwoty 47.000 zł. Odsetki od pozostałych kwot zadośćuczynienia /48.000 zł i 30.000 zł/ Sąd zasądził mając na uwadze datę doręczenia stronie pozwanej pism obejmujących rozszerzenie żądania pozwu w zakresie zadośćuczynienia tj. od kwoty 48.000 zł od 25 czerwca 2014r. i od kwoty 30.000 zł od 4 lutego 2015r. do dnia zapłaty.

Nadto powódka domagała się zasądzenia odszkodowania w łącznej kwocie 1.000 zł.

Roszczenie powódki z tytułu odszkodowania znajduje podstawę w przepisie art. 444 § 2 k.c., zgodnie z dyspozycją którego, w razie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego

powodu koszty, a jeżeli zwiększyły się potrzeby poszkodowanego, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Renta z tytułu zwiększonych potrzeb dotyczy sytuacji, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje konieczność ponoszenia wyższych kosztów utrzymania w zakresie usprawiedliwionych potrzeb w porównaniu do stanu przed wyrządzenia szkody. Chodzi o koszty stałej opieki ze strony innych osób, odpowiedniego wyżywienia, koszty konsultacji medycznych, leków, zabiegów rehabilitacyjnych oraz ewentualnie przygotowania do innego zawodu. Przyznanie tej renty nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany zaspokaja powyższe potrzeby bowiem wystarczające jest samo ich istnienie, jako następstwo czynu niedozwolonego.

Jeśli chodzi o w/w żądanie, z tytułu odszkodowania w ocenie Sądu w świetle powołanych wyżej ustaleń faktycznych, uwzględnieniu podlegały poniesione przez powódkę w związku ze skutkami przedmiotowego wypadku, należności z tytułu kosztów dojazdów rodziców powódki do szpitala i na wizyty lekarskie oraz koszty zakupu lekarstw dla powódki, udokumentowane fakturami i rachunkami k- 11, 15-26 w łącznej kwocie 1.752,15 złotych. Ponieważ jednak pozwany wypłacił w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 636,45 zł z tytułu zwrotu kosztów dojazdu, kwota żądana w pozwie tj. **1000 zł** jest w pełni uzasadniona. Z uwagi na to, że w zgłoszeniu szkody z lipca 2011 roku powódka żądała z tytułu odszkodowania właśnie kwoty 636,45 zł, dalsze żądanie z tego tytułu Sąd potraktował jako nowe. Zatem odsetki od tej kwoty, na podstawie tożsamej jak w przypadku zadośćuczynienia, Sąd zasądził dopiero od dnia następnego po doręczeniu pozwu tj. od 11 września 2012 roku. Dodatkowo część rachunków dotyczy kwot poniesionych w 2012 roku, zatem żądanie odsetek od daty 31 sierpnia 2011 roku jest nieuprawnione.

Ustosunkowując się do żądania renty, wskazać należy, iż jest ono co do zasady usprawiedliwione. Jak wynika z opinii biegłych oraz zeznań rodziców powódki w wyniku wypadku w sposób znaczny zwiększyły się potrzeby powódki wynikające z konieczności sprawowania nad nią opieki, zażywania lekarstw oraz stosowania diety lekkostrawnej wobec poważnej choroby trzustki. Powódka dochodzi skapitalizowanej renty za okres od lipca 2011 roku do końca lutego 2012 roku w kwocie 10.852 zł. Na kwotę tę składają się koszty opieki jakie wskazała za niezbędne biegły chirurg - liczone po 8 godzin dziennie w okresie przebywania dziecka w szpitalu od 13 lipca do 19 sierpnia 2011 (37 dni x 8 h x 9,50 zł) - 2812 złotych. Przez okres kolejnych 2 miesięcy po 6 godzin, to daje kwotę 3.420 zł oraz kolejne 4 miesiące po 3 godziny dziennie daje kwotę 3420 (120 x 3 x 9,50 zł). Łącznie koszty opieki wyniosły zatem 9.652 złotych. Dodatkowo rodzice powódki ponieśli koszty leczenia dziecka średnio po 200 zł miesięcznie przez okres od lipca do lutego 2012 roku, co daje kwotę 1.200 złotych. Jest to kwota jak najbardziej uzasadniona w świetle opinii biegłych i zeznań matki powódki. Łącznie zatem skapitalizowana renta wyniosła **10.852** złotych. Powódka przy wyliczeniu tejże kwoty nie uwzględniła jednak dokonanej już wypłaty przez pozwanego z tytułu kosztów opieki w kwocie 1.980 złotych. Zatem Sąd zasądził różnicę powyższych kwot – **8.872 złotych**, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Jeśli zaś chodzi o rentę od marca 2012 roku i na przyszłość, Sąd za zasadne i rozsądne uznał żądanie powódki sformułowane na kwotę **po 500** złotych. Na kwotę tę składają się koszty zakupu lekarstw dla powódki za minimum 50 zł miesięcznie, koszty dojazdów do placówek medycznych kilka razy w miesiącu – około 100 zł, koszty diety powódki po około 20 zł dziennie. Sama tylko potrzeba zawożenia dziecka do placówek medycznych wywołuje konieczność opieki nad powódką w tym czasie – minimum w wymiarze 10 godzin miesięcznie (10 x 9,50 = 95 zł). Suma tych wszystkich wydatków przekracza kwotę dochodzoną z tytułu renty, dlatego też Sąd w oparciu o przepis art. 444§ 2 k.c. uwzględnił żądanie w całości.

Powódka nie żądała odsetek od renty skapitalizowanej ani renty miesięcznej, dlatego też Sąd, będąc związany żądaniem w oparciu o przepis art. 321 k.p.c. nie orzekł o odsetkach.

Biorąc pod uwagę niepewne rokowania, zwłaszcza te związane z uszkodzeniem trzustki, Sąd w oparciu o przepis art. 189 k.p.c. ustalił, iż pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia. Powódka wygrała proces w 77 % i w takiej części należało obciążyć kosztami pozwanego. Na kwotę zasądzoną składa się wynagrodzenie pełnomocnika powódki – 3617 zł (od żądania pierwotnego), 2550 zł opłaty od pozwu i 1500 zł zaliczki

na wynagrodzenie biegłych. Pozwany poniósł koszty wynagrodzenia pełnomocnika i opłaty od pełnomocnictwa – 3617 złotych .

Na podstawie art. 113 ust1 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167,poz.1398) Sąd obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa, w stopniu w jakim pozwany przegrał proces. Ogółem koszty te wyniosły 7.507 zł (wynagrodzenia biegłych i opłata od rozszerzonego powództwa) , zatem 77 % tej kwoty to 5.780,40 złotych .

Biorąc pod uwagę fakt, iż powódka jest osobą małoletnią i nie osiąga żadnych dochodów oraz z uwagi na charakter dochodzonych roszczeń , Sąd w oparciu o przepis art. 113ust.4 w.w. ustawy odstąpił od obciążenia powódki kosztami sądowymi.

z/ odpisy wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.